

Голос України

Влада - Радам!

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 241 (2243) ♦ Субота, 25 грудня 1999 року ♦ Ціна договірна

25 грудня

- ✓ 1921 р. Помер Володимир Короленко, письменник.
- ✓ 1941 р. Розпочалася Керченсько-Геофосійська десантна операція визволення Керченського півострова.
- ✓ 1975 р. У Києві відкрито пам'ятник Івану Котляревському, класику української літератури.
- ✓ 1992 р. Зареєстровано Українське культурно-просвітницьке благодійне товариство імені Василя Стуса.

Десять днів, що сколихнуть бюджетну систему

Парламентська хроніка

Я шішком поділяю ідеологію формування бюджету-2000 на основі реформування ідеологічних бюджетних стосунків, уникнення збоїв у формуванні державного і міжрегіональних бюджетів. Мені також не подобається фінансова монополізація центру з відповідними наслідками для регіонів. Про це на сесії Верховної Ради заявив новий Прем'єр-міністр Віктор Ющенко під час розгляду законопроекту про особливий порядок бюджетного фінансування до прийняття основного фінансового закону наступного року.

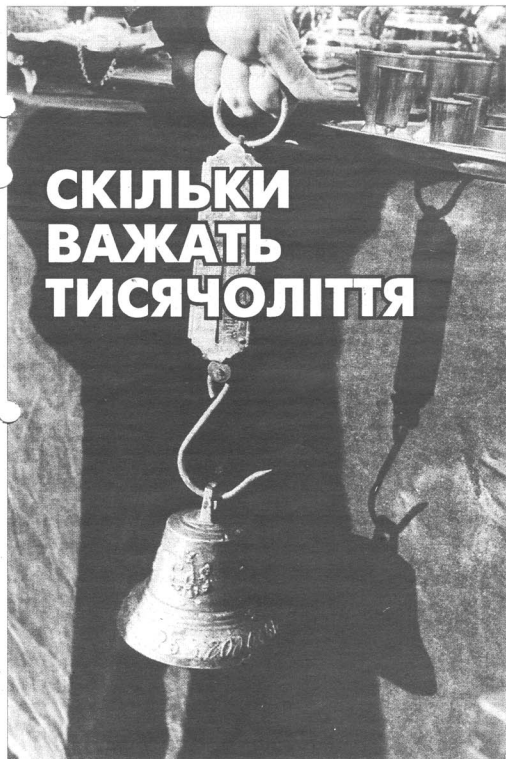
(Закінчення на 2-й стор.).

Ранкове
і денне засідання
24 грудня

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

СКІЛЬКИ ВАЖАТЬ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Цей безмен потрапив в об'єкти на одному з київських базарів. Він дуже старий. Можливо, він вважувався ще новонародженого Христа дві тисячі літ тому, а трохи пізніше, може, йому довелося перевіряти на вагу тридцять срібників для Юди. Господи, чого лише він не заважував! Цей давній уперше побував у безмена ще молодим і веселим, а тепер ось — старий і без'язикий — знову важається, просто як кольоровий брухт. Вони з безменом майже ровесники, тому безменом важко бути об'єктивним. Але він робить своє діло добросовісно, як звик. Що йому так завага «проблема-2000», котра загрожуватиме чистоті в мішках ком'ютерів? Старий давні туди гуде: «Сьогодні десь у світі починається Різдво!». А старий безмен скрипить у відповідь: «Христос ся рождає, брате!».

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

Офіціно

Сподівання тільки на себе

29 грудня виповнюється 8 років з дня встановлення дипломатичних відносин між Україною і Вірменією. На думку Голови Верховної Ради України Олександра Ткаченка, це велика подія. На зустрічі з міністром закордонних справ Республіки Вірменія Варданом Осканяном Олександр Миколайович відзначив динамізм у розвитку наших відносин і необхідність збільшення обсягів товарообігу. Олександр Ткаченко поінформував вірменську делегацію про те, що із 5 двосторонніх договорів Верховна Рада ратифікувала чотири, а також про свої зустрічі з парламентаріями з Вірменії під час нещодавніх пленарних засідань Генеральної асамблеї ПАЧЕС у Києві. Він висловився за підтримку українським парламентом Вірменії, яка подає заявку на членство у Раді Європи. «Якщо казати про нашу спільну роботу в МПА СНД, то тут немає жодних розбіжностей щодо гармонізації законодавчого поля. — наголосив глава Верховної Ради. — Не слід чекати, що до нас хтось приїде і щось принесе. Можна сподіватися тільки на себе. А часом керівникам СНД лінки серйозно розробити транснаціональні економічні проекти. Адже у наших країн збігаються рівень ментальності і рівень підготовки кадрів».

Співробітництво

Багатітимемо регіонами

У Донецьку підписано договір про співробітництво в розвитку базових галузей Дніпропетровської та Донецької областей. Головним поштовхом стала взаємна залежність сусідських підприємств металургійної та вугільної промисловості. Договір на п'ять років передбачає взаємні поставки сировини (криворізької руди та донецького коксового вугілля) і є реальним кроком у розвитку регіональної економіки. Важливість події підтвердив і Президент України Леонід Кучма, який перебував у Донецьку з робочим візитом і взяв участь у підписанні документа. На тверде переконання глави держави, Україна має багатіти регіонами. А прикладом єхидних ластей — партнерів засвідчив, що можна розв'язувати економічні проблеми на регіональному рівні.

У номер

Третина киян не голосувала б за жодну з партій,

якби вибори до парламенту відбулися тепер

Про це свідчать підсумки телефонного соціологічного опитування, здійсненого Асоціацією молодих українських політологів і політиків, повідомляє агентство «Інтерфакс-Україна». В цілому опитано більш як 400 респондентів у всіх районах Києва. Найбільшу підтримку мешканців столиці отримали Соціалістична (13%) і Комуністична (9%) партії України. Далі йдуть Український Народний рух (Костенко) — 8,5%, Соціал-демократична партія (Обідман) — 6,5%, Народний рух України (Удовенко), Народно-демократична і Прогресивна соціалістична партії, які набрали по 6,25% голосів потенційних виборців.

Ми змусимо владу усвідомити

Після Конфедерації вільних профспілок і Незалежної профспілки гірників України Михайло Волинський заявляє, що конфедерація планує суцільно зупинити шкварт і організувати потужні страйки у разі невиконання урядом вимог профспілок.

«Ми змусимо владу усвідомити, які серйозні проблеми вугільної промисловості, як твердо налагодувати шахтарі розв'язувати свої питання, — зазначає він.

○ Виповнилося 25 років з дня заснування спортивної бази олімпійської підготовки «Світлошин», що поблизу Києва.

○ Біля села Курники Тернопільської області зійшов з рейок тепловоз потяга «Шепетівка—Івано-Франківськ». Життя немає.

○ Через несприятливі погодні умови знову відкладено запуск ракети «Циклон-2».

○ У районі Липовець на Вінницькій відкрито меморіальну дошку альянсу Василеві Копитку, який не повернувся з Бересту.

P.S.

Сьогодні католики світу відзначають Різдво Христове

У номер

Київ

Хочеш бути людяною...

Підприємств 16 партій і обласних громадських організацій в Сумах відбувся останній в нинішньому році мітинг протесту проти антигромадської політики влади. Консолідувавши свої зусилля, і партії, і дії висловили на мітинзі. Незалежності близько тисячі своїх прихильників під гаслом: «Хочеш бути людяною, чини опір!». Потоком до проведення цієї акції поспішувало різке підвищення останніх цін в області ціни на продукти харчування, а також перебір з енергопостачанням, багатомісячна заробітчаність у пенсіях і зарплаті.

У прийнятій резолюції учасники мітингу, зокрема, зажадали від Президента України припинення порушень чинного законодавства і Конституції щодо земельного питання і проведення референдуму, відміни підвищення ціни на продукти найпершої потреби, демоналізації у постачанні твердого палива, повернення в державу власності обласної енергетичної компанії.

В уряд — професіоналізм, яким довіряє прем'єр

Президент України Леонід Кучма вважає, що в новому Прем'єр-міністра Віктора Ющенка є «свідомішою можливістю» сформувати Кабінет Міністрів із тих людей, яким він довіряє, вважає професіоналістами. Про це Президент заявив у четвер журналістам на прес-конференції у Києві.

За словами Л. Кучми, це не означає, що Президент буде осторонь процесу формування уряду. «Це буде спільна робота з пріоритетом думки В. Ющенка».

Наголосив глава держави, що Президент буде осторонь процесу формування уряду. «Це буде спільна робота з пріоритетом думки В. Ющенка».

Л. Кучма зазначив, що В. Ющенко, можливо, узгоджує кандидатури з керівниками парламентських фракцій, а може, уряд буде сформовано з урахуванням майбутньої парламентської більшості.

У «Молоду Україну» новий голова

Розкол у партії «Молода Україна» привів до того, що позачерговий надзвичайний з'їзд, який несподівано відбувся в Києві, висловив недовіру голові Олександрові Дзюбі і зняв його з цієї посади.

Десятих за минуло, що останнім часом він прагнув однобічно розв'язувати всі питання, не приділяв достатньої уваги проблемам розвитку партії, дібав здебільшого про «розкритку» власного іміджу. Вск, не згодив з керівником, односторонній престо виключили з організації. Близько 200 делегатів з'їзду, що представляли 17 регіонів України, після відкритого обговорення майже одностайно обрали новим головою партії члена загальної ради «Молодої України» Анатолія Голубченка.

Ущиніть владу за серце

Президент України Леонід Кучма вважає, що місцевим органам влади треба надати більше повноважень і включити в них підвищення вимоги до них. Про це він заявив у четвер у Києві на нараді на шахті «Грушківська» ДХК «Донецьксталь».

Місцеві влади, підкреслює глава держави, повинні відповідати за те, що робиться в регіоні.

На думку Л. Кучми, місцеві органи влади отримали більше повноважень, ніж передав їм управління корпоративними правами. Глава держави зазначив, що в 1999 році вимоги до керівників місцевих органів влади будуть ще більш жорсткими. «Ми не прикидаємо наші тіні на чужі хрестові. Ми не прикидаємо на чужі хрестові, хто тут має право кинути в державно, відстоює кланові інтереси, а не інтереси народу», — заявив він.

Вітофакт

Сьогодні в В'ячеславу Чорноволі сповнилося 66 років. Трагічна смерть у березні перекреслила громадянське імення втілення. День народження визначеного політичного діяча, близький, керівник партії, державні дії і протести шанувальників В'ячеслава Максимовича відзначали на байковому центрі: тут учора біля могили Чорновола відбулася панахида на вшанування його світлої пам'яті.

Фот. Юлія ВЕНГЕРША.

Ранкове і денне засідання 24 грудня

Парламентська хроніка

(Початок на 1-й стор.). Для того, щоб адекватно розглянути ішеологію і віднайти під що ідеа дозаконів 2,4 млрд. гривень. В. Ющенко запропонував у Верховній Раді 10 днів — до 31 грудня, щоб поспішити проєкт бюджету 2000 року, як він сказав, з такими акцентами.

У прийнятій Верховною Радою рішенні про особливе фінансування поточних витрат вказано, що це фінансування відбуватиметься в межах надходжень до держбюджету нинішнього року, фінансування новостворених установ, а також витрат на кошторисом, а видатки за так званими захищеними статтями — насамперед.

Окрім заборони капітальних витрат, парламент визнав за доцільне вказати на заборону спрямування на дозаконні кошти на заходи з опитування громадської думки про проведення референдуму. Не менш гострий був розгляд і законпроєкту про внесення змін до Закону України

«Про пенсії безпечесних пенсіонерів». Як зауважувалося, цей закон про підвищення мінімальної пенсії Верховна Рада приймала тричі. Тричі Президент України без жодного зауваження до тексту закону повертав його Верховній Раді. Позиція і глави держави, і уряду зрозуміла: не має кошти. Голова Пенсійного фонду Борис Зайчук знову заявив, що з 12,4

млрд. гривень, які парламент пропонує відшкодувати для підвищення пенсій, 10 млрд. сьогодні знайти не реально. Волочисю і основний співрозмовник голови Комітету у справах пенсіонерів, ветеранів та інвалідів Петро Цибенко та інші парламентарії наголосували, що за Конституцією і чинним законодавством мінімальна пенсія не повинна бути нижча за межу малообезпеченості, яка на сьогодні становить 118,3 гривні. Нинішня ж мінімальна пенсія становить усього 20 відсотків від цієї суми, а парламент пропонує пенсії хоч б на рівні 50 відсотків від межі малообезпеченості. Парламентарії наголосували, що даною має віднайти від запропонованою урядом ішеологію розгляду цього питання, за якого уряд каже, що підвищення пенсій доцільно з'являється у державі коштів. Разом з тим, як наголошувалося, це не загрожує, чи є у людей кошти, підприємства, скажімо, плату за комунальні послуги. Як наголосувалося на Раді знову відстоювала свою позицію.

Окрім того, парламент без обговорення, як це ком розуміли, прийняв закон про державну соціальну допомогу дітям-інвалідам та інвалідам з дитинства, ратифікував Європейську хартію регіонального самоврядування. Також розглянув законпроєкт про виконання зельного законодавства

при реформуванні аграрного сектора економіки, а також проєкт закону про увічнення Перемоги у Великій Вітчизняній війні. Парламент розглянув низку законпроєктів про пенсійне забезпечення громадян та оплату праці. Зокрема, було внесено зміни до Кодексу законів про працю щодо роботи за наймом, а також внесені зміни до закону «Про опитування громадської думки» вилучити статті, які зазирим виплат заробітної плати.

Тривали дискусії виникли доклада внесення змін до закону про державні гарантії відшкодування заощаджень громадян. Оскільки немає перспективи грошової компенсації цих заощаджень, запропоновано використати компенсацію товарними ресурсами і послугами.

Шляхом взаємозалучу списувачів за навчання дітей, відшкодовувати борги за комунальні послуги тог

що. Шоправа, це передбачено лише для певної категорії громадян, а не всіх боюмих діт, інвалідів, багатотипних сімей, а також потерпілих від стихійних лих. Законпроєкт прийнято у першому читанні.

Ухвалено також Конституційне статую розв'язку населених пунктів та внесені зміни до закону «Про громадянство України», яким узаконено процедуру прийняття громадянства нашими земляками, котрі повертаються з райони Крайньої Півночі і Далекості Сходу, а також козачини військслужбовцями.

Верховна Рада завершила пленарний рік. Наступні засідання відбуються 10 січня 2000 року.

34 січня 2000 року народні депутати після роботи в округах працюватимуть у парламентських комітетах і фракціях.

АНАТОЛІЙ БЕНЬ.

Фот. Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Борги — похідна економімічної політики

Депутати зняли з розгляду до оприлюднення Конституційного Суду проєкт загальної частини Кримінального кодексу у вересні цього року. Після його затвердження в першому читанні було створено робочу групу з депутатів, членів уряду, науковців, експертів міжнародних організацій. Під час доопрацювання проєкту кодексу ринні суб'єкти законодавчої ініціативи внесли понад 3 тисячі поправок. Серед них були і законодавчі кодекси. Найвідомішою зміною, порівняно з варіантом, прийнятим у першому читанні, було поновлення смертної кари як вищої міри покарання за тяжкі злочини. Саме це і стало камнем спотикання при постанові затвердження загальної частини проєкту кодексу. Ажте, вступаючи до Ради Європи, Україна взяла на себе зобов'язання змінити смертну кару довічним ув'язненням.

У першому читанні прийнятий проєкт закону про державний борг, розроблений у Комітеті ВР з питань фінансів і банківської діяльності. Уряд пропонував свій варіант. Як наголосив у доповіді заступник голови комітету Богдан Губський, формування державного боргу — це похідна економімічної політики, впливаюча на державу. За його

словами, показники внутрішнього державного боргу становили: на 1 січня 1997 року — 3,7 млрд. грн., на 1 січня 1998-го — 10,2 млрд. грн., на 1 січня 1999-го — 31,344 млрд. грн., на 1 листопада — близько 14,6 млрд. грн. зовнішній державний борг за станом на 1 січня 1997 року становив 8,6 млрд. доларів США, на 1 січня 1998-го — 9,5 млрд. доларів, на 1 січня 1999-го — близько 11,5 млрд. доларів. Зростаюча державна заборгованість не супроводжувалася очікуваним зрушенням в економічній сфері, віднаючи Ч. Б. Губський. Сьогодні особливу турботу викликає пікове навантаження на державу зовнішнього державного боргу в наступному 2000 році.

Концептуальною основою законпроєкту про державний борг є об'єднання в одному законодавчому акті всього комплексу законів, що регулюють внутрішній і зовнішній державний борг. Зокрема, визначасться, що державний борг уряд не повинен перевищувати ліміт державного боргу, який затверджується парламентом в законі про державний борг. Крім того, визначаються ліміти внутрішнього і зовнішнього боргів, державних гарантії

Вечірнє засідання 23 грудня

державних гарантії створюється відповідний фонд (за рахунок бюджетних коштів, а також коштів суб'єктів підприємств, яким надано гарантії).

Сесія також розглянула проєкти законів, поданих Президентом України, про реформування Національного банку та про порядок направлення підрозділів Збройних сил України до іншої держави. Прийняття рішень перенесено на сесію.

Юлія ВЕНГЕРШУК.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України «Про податок на додану вартість»

Верховна Рада України постановляє: 1. Внести до Закону України «Про податок на додану вартість» (Відомості Верховної Ради України, 1997 р. №21, ст.156, №37, ст.239, №38, ст.250, №39, ст.294, №41, ст.305, ст.307; 1998 р. №10, ст.37, №17, ст.83, №18, ст.95, №20, ст.100, №33, ст.224, 1999 р. №4, ст.33, №7, ст.53, ст.54, №15, ст.83, ст.88, №18, ст.140, №142, №26, ст.214, ст.216, №32, ст.264, №35, ст.302, №38, ст.338, ст.341, ст.343, ст.352, №39, ст.356, ст.357 та інше) наступні зміни: а) в статті 11 цього Закону в частині 1 пункт 6.2.1 і пункт 6.2.2 статті 6 виключити.

б) в статті 11.22 статті 11 виключити.

2. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2000 року.

Президент України

Л. КУЧМА.

м. Київ, 3 грудня 1999 року.

№ 1274-IV.

Верховна Рада непохитна: пенсії треба підвищувати

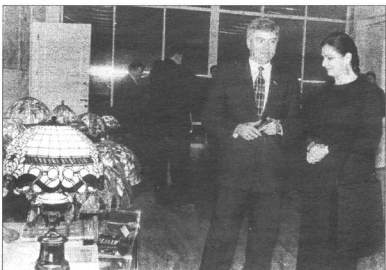
Там, де равлики випромінюють світло

Виставка тижня

У Київському головному управлінні містобудування та архітектури відкрито виставку виробів з американського кольорового скла, створених за допомогою технології «тіффані». Унікальність експозиції в тому, що автори робіт — сучасні Олеси та Олена Глишарова — є жителями України художники, яких підвладне це мистецтво.

Палаючі маки на стрункому торшері. Бабки з ажурними крильцями на світильнику. Равлики-нічміки з крапелими крильцями. Прозоре листя бамбука. Картина з лісовими жижакми. І навіть — карта України. Це і є чимало різних для побачення виставок. Професорська експозиція. Саме ці естетські витвори, у майбутньому — аксенти інтер'єру, об'єднані не для всіх знайомим словом «тіффані».

А Тиффані — це прізвище американського дизайнера, який, використовуючи прозорі шийти вітражного скла. Оригінальний спосіб склеювання шкратків скляних клавіш став згодом надзвичайно популярним. На нещодавньому аукціоні «Собіс» за доходу двох тисяч, вироблену за художніми принципами Тиффані,

пропонували майже 900 тисяч доларів.

Сучасні вітчизняні зразки витівку на екрані суми, хоча доступні не всім. Ціна залежить від кількості з'єднаних деталей. Уже можна почути прогнози, що твори сумських художників колись стануть сімейними реліквіями та безцінним антикваріатом.

Такої думки — і народний депутат України Григорій Дашутін. Саме завдяки йому та концерну «Укрспецметал» незвичайне мистецтво розвинулося і в нашій країні. Почалося все з того, що після чотирирічного стажування в Німеччині подружжя Пивоварових завітало до Григорія

Народні депутати Григорій Дашутін та Інна Богословська діляться враженнями від виставки

Петровича й переконало його в доцільності нової справи. Яка, до того ж, має приносити доларові плоди, не зайняла вітчизняної економіки. Створили студію, в якій тепер працюють 20 чоловік. Надавалися постановки особливого скла зі Штатів (ніде більше в світі його не випускають). За три роки повністю опанували всі тонкощі технологічного процесу. І нині, окрім авторських робіт, «шіють» з яскравих скелеч на замовлення бульбашки «каталонський варіант». Усе, що заволоділо від граальних карт — до розкішних вітражів.

Ольга КЛЕЙМЕНОВА.
Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Він завжди нам давав шанс. І тепер його має сам

Призначення тижня

Незалежна підтримка кандидатури Віктора Ющенка на пост Прем'єр-міністра України і підпис Президентом під указом про це призначення коментувалися олесями народних депутатів і ставилися під сумнів, далекі від політики.

Про таких, як він, кажуть: домашній. Одна з газет написала, що Віктор Андрійович найближче у гості до своєї матері в Непригідній районі на Сумщині, як правило, з багатьма родичами та друзями. Він пишається своєю матір'ю, як країною.

Віправо писати скрізь маслом і рубом дрова. І те й друге видає з його неспівпавного реаліста. Але нічого спільного з реалізмом, скажімо, російського прем'єра, у Віктора Ющенка немає. Його реалізм також домашній, який пішов від негритяцького народного реалізму.

Залишимо смілих істориків та скальзованим жіноцтву. Але запам'ятаємо ось що. Вищу гілку виконавчої влади країни сьогодні репрезентує людина, яка упродовж нової історії України завжди нам надавала шанс жити краще, ніж дотепер. Вітою, як перебувала на посаді голови правління Нацбанку. Вітою, як пошла неперемінну боротьбу за стабільність національної грошової одиниці, в тому числі — гривні, яку без перебільшення можна назвати нашим історичним шансом.

Віктор Ющенко часто називають реформатором нової хвилі, але навіть якщо це так насправді, то все одно він відрізався від, скажімо, Віктора Пинзеника або Сергія Тигипки. Вадко собі уявляти, що курсовий обвал, який очікували внаслідок десятиріччя невиправданого реалізму, наперекір наклали над пропозицією (у перших двох кварталах цього року), вони усували б, як він, — жорстким адміністративним заходами. Чому, власне, Віктор Ющенко наступав на горло своїй пісні про лібералізацію валютного ринку, зрозуміло тепер. То було чи не єдиним шансом зберегти для України що лібералізація в майбутньому. Він дав їй шанс — і комерційні банки скористалися ним. Справді, гривня за лібералізацію курсоутворення сплатила високу ціну — і за готлоного резервного пайка ми маємо небагато, насправді бюджетні, історичні. Але, якщо, якщо ми втратили ілюзію і зберегли віру в майбутній реформи.

Нарешті ми надали шанс йому — Віктору Ющенку. І якщо він виправдає нашу надію, матиме ще один — на майбутніх президентських виборах.

Сергій ВЛАД, журналіст.

Наприкінці 1999 року в Росії перемогла державна (чи, якщо хочете, державницька) ідея «Великої Росії» у всіх її відтінках

Демократичне зомбування на тлі російської владної ширми

Коментар тижня

У виборах до Державної Думи Росії, що недавно відбулися, як на мене, не так важливо, хто конкретно переміг. Набагато важливіше, яка ідея перемогла через волевілля громадян. Перемогла за сприяння фонду «Демократичні ініціативи» та «Відродження» у складі однієї з українських груп спостережників на російських виборах в Єкатеринбурзі та Москві, яким призначили три головні висновки.

Насамперед те, що вибори справді відбулися в конституційний термін і без особливих технічних порушень, які могли вплинути вирішально, так чи інакше, на результати голосування. Визначальна роль для виборців багатьох загрозила інформаційне зомбування населення, коли за умов «інформаційного вакууму» щодо «забороненої» інформації тележурнали (в російській глибокій вони — нерідко єдині) агітували тільки за «своєю». Такі вибори — демократичні (бо «демократичне» голосує).

Але питання в тому, чи можна їх назвати демократичними по-справжньому, якщо людей через брак різноманітної інформації про більшість кандидатів фактично позбавляли права вибору і вони голосують за тих, кого їм нав'язують. Така підстава до виборів, схоже, справді є «ноу-хау» пострадянської «демократії», які прагнуть влади і отримують її за допомогою демократичних атрибутів. Але загальною ця проблема — виклик інших тенденцій для «старих» міжнародних демократичних інституцій (Ради Європи, ОБСЄ тощо), які вочевидь виявлялися до нього не готовими і тому не змогли, що робити з такою «демократією».

По-друге, в Росії було кого зомбувати. Вислідом виборів свідчать, що їх загальний результат визначили не усталені політичні погляди виборців, а так звані політично «плаваючі» сектори. Довгожителі Думи (КПРФ, ЛДПР і «Яблоко») загально збирали голосів менше за нових політичних фігур (Отечественно — Вся Россия), «Єдинство» — Медведєва і Союз правих сил. Перші можуть показатися тим, що мають постійних прихильників.

Другі — що вдало залучили медіакультуру владно-адміністративні ваги, грамотну інформаційну політику і мобілізували секторальні «болотні».

І нарешті, по-третє, цього разу чітко визначилися і загальне політичне забарвлення російської владної ширми, і методи, якими за нею діють.

Загалом можна стверджувати, що наприкінці 1999 року в Росії перемогла державна (чи, якщо хочете, державницька) ідея «Великої Росії» у всіх її відтінках.

Умовно ж цією метою охоплюють як неонаціоналістичний політичний націоналізм, коли на першу роль виходить не етичне походження громадян, а їхня «російскість» —

МОЛОДАЯ СМЕНА, ПОНИМАЕШЬ...

належність до держави — Росії. Іншими словами, влада монополює привласнення собі права на патріотизм.

Можливо, й надто образно сказано, але російська влада цього разу справді зробила все, щоб усунути з Думи російських націоналістів із «Русского національного єднання». Не потрапили до Думи «консервативні» російські обшини і відомий «любовель України» Сергій Бабурін. Одне слово, винишла політично націоналістична «кава з молоком».

Однак суть російської політики це навряд чи змінить, бо владні структури ще «каву» не хтінуть, як «спалюють» прем'єр Володимир Путін. А якщо, як відомо, готовий вороти Росії «мочити» і в тилку. І головне, що, окрім «ОВР», як бажає висунути Є. Примакова своїм кандидатом у президенти Росії, реалізує ініціативу думки фаворитів дружини «вільна» під Путіна, обійшовши його підтримку як прем'єра, а потім, знісно, і як кандидата у президенти.

В. Путін, вибудовуючи «дер-

жавний націоналізм», має задовольнити увесь спектр «владних» його носіїв-патріотів. Також і тих, хто не мислить Великої Росії без «малої» України під своїм крилом. І В. Путін не має робити, коли нещодавно звично «погрався» енергетичним м'язам і звинуватив Київ у крадіжці газу.

Володимир СКАЧКО,
журналіст.

Київ — Москва — Єкатеринбург — Київ.
Колода Олександра ВЛАСОВА.

У Росії випробували «ноу-хау» пострадянської «демократії»

Заповіт нащадкам

Борис Олійник

Ти подумай, Париж...

Вітер м'яко згорнув туман, як парик,
І поклав до підніжжя Ейфеля...
Ти же спиш, Париж?

Довдався голуби настил,
А мені аж за Вінницю треба йти,
За левади, за тишу м'яну,
Там в далекі світи, у сізі світи

Задивлявся вікнами хата.
З-під порога ті дороги плыли,
Ще й на всі на помити старони.
Він плівав отже через сину трау,
Повертався ж — через історію...

Три дороги плыли.
На четвертій — спорши,
Посивіли від пилу і нелюди,
...Ти же спиш, Париж?

Досипай, Париж,
Люлі, люлі...
Не спить Україна.
— Чи ти ж, сину мій,
не в холоді спиш,

Чи не душно в нерішній хаті?

Молять верби мене —
...допустили в Париж,
Щоб поби в уздовж і статки.

— А я ж, мамо, не сплю.
Знову тось тобі
Переплутав усе на досаду.
Просто ми заклали з комунарами.
Білі

На останній нас жде барикаді.
Передай: я же вчопнув
...свій спорши
Молодимі прудким ногами.
Не сумуй, що барське, я ж тримаю
Париж

На раменах і соєвці, мамо...
Вітер м'яко згорнув туман, як парик,
І поклав сушити нас за обрій.
... Ти не спиш, Париж?

Ти загубився, Париж?
Ти подумай, Париж...
... Це добре.

Василью Порик

П'ять років Тисячі радянські на чужині, у п

Війна розділяла українців по всій Європі, по всьому світу. Різні шляхи-дороги вели їх на чужих діях сотні тисяч наших співвітчизників потрапили у ворожий полон, а відтак — на сковоленості. А ті, які намагалися тікати, виявляли непокору, — в концетраційні та приречені на смерть, піднімалися і партизани, котрі діли на території України, чи й мільйони. Тисячі наших співвітчизників окупили смертю вистави до Радки як демарку, так зовнішній астеріскайтер українці було найбільше. Траплялися й такі, що, маючи добре ходили в тілі чи інший стаціонарні жєксь помешкання і під чужим прізвиськом збирали розвідку. Та, етим, навіть на фашистській каторзі, у неймовірно тяжких обставинах патріотично робилимши наших співвітчизників і зарубіжних патріотів у антифашистській боротьбі гатих європейських народів. Іх ученим на стейдах музеїв, у назвах вулиць, у школах...

Так, із трьох тисяч радянських людей, які вояками у партизанських заганах подібною історичною епіцеєю з фашистських таборів. А в Східній Словаччині діяла велика партизанська дружина заповнена І. Бєлосто, організована також в основному з радянських вояків. Улітку 1940 року тільки на півночі й сході Франції діяло 60 груп і загонів, сформованих з близько 20 тисяч українців з фашистських таборів. Цими заганами командували В. Порик, І. Соценко, І. Раб, О. Ткаченко, В. Соколотин та інші.

В італійських партизанських бригадах і заганах вояками також понайділи тисячі радянців. І в італійській партизанській бригаді був командиром Микола Чорноус. В окремому диверсійному відділі Модена і Реджо-Нель-Емілія особово відзначався злочинчик Микола Сімаковський, який італійською мовою брав карбонадійські бригади в провінції Модена. Михайло Савченко був добре відомий партизанській патріотичній групі з харків'янином Віктором Липи

З тих казematів мiг вирватися хiба що диявол

Першого дня війни Василь Порик, витепух Харківської піхотної дивізії, вийшов на фронт у районі Львова. А вже через кілька тижнів військовий підрозділ, де служив молодий лейтенант, потрапив у вороже кльєпаче під Уманню. Кривокіпний бiй з переважанням противником. Від німецького полону його, пораненого, врятував однопольований.

Після фронту дєднi відвалився на Схід, і знесиленний Василь повертається в рідне село Солюмичі, що неподалік Хмельника на Вінничині. Та навіть після, щоб з такої нагоди мати змогу загалити і проаналізувати. Тому варто було б з півстольоті віддалі тверезо подивитися на ті трагічні події.

На жаль, Україна, зазвичай, не мала свого Василя Бикова. Проте могли б ті кореспонденти, котрі висвітлюють святавання червоної відріпці, підійти до ветерана і відповісти, щиро поговорити з ним.

Історія ХХ століття дала нам, українцям — беззграждному народові — ще один страшний урок. Пора нам піти уроки нарішні засвоїти. А тому не треба обманювати себе й інших, а слід говорити по війну правду. Проте, якщо вона для нас була і чим за перемоги нам фашизмом заплачено.

На підході нольовий — 55-річчя Перемоги, який на Україні мають намір святкувати з великим розмахом. І сподіваюсь, що в колективі «Голосу України» працюють мислячі, патріотично налаштовані люди і до цієї річниці вони підготують серйозні публікації.

Це можна зробити, поки живі свідки тих подій. Люди вже нам ятують! З повагою, Роман ГРИБУС.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

пенко (його недовізі розстріляли) і Василь Порик потрапили до рук ворогів. І відвели до арраської фортеці в Ізясині Сен-Нікє.

Що було далі, детально викло «одом сам «лейтенант Громовий», як й назвали у підпіллі Порика, в листі на ім'я центрального комітету радянських партизанів у Франції (нині його оригінал зберігається в одному з московських архівів).

«Зі сльозами ретастяння я дізнався що жити мені залишилося всього два дні. Вночі вдалося згинути цілх з вікна задовж сім-вісім сантиметрів. З його допомогою я розкував собі праву руку пори, ліг на тапчан і закричав до фашистів який чергував у коридорі білі дзеркало, що він приніс мені води і та він не зверта на це уваги. Рани загніблись і дуже боліли, тож я метався і кричав: дай води! На реплі фашистська мода роздобрилася зайди до мене в камеру.

Я ментально вларив бандита швидко у голову, поклав на своє місце і швидко ковроло, після чого замкнув двері і вийшов і переніс до другої камери.

Справді, як і інші переконливо, кде лі читав цей документ. Навіть сумнів закріплюється: чи можливе так? Можливо, бо після тієї приголомшливої істєч одна з місцевих газет написала: «Втеча, якої не знала історія Сен-Нікє». А інша дала: «З тих казematів мiг вирватися хiба і диявол».

Іх координацій партизанських діл: в липня 1944 року в Львові скидали термінову раду керівників партизанських загонів і представників центру руху Оп

Степом, степом падали солдати

Шановна редакціє «Голосу України»!
Насамперед хочу подякувати за публікації про ОУН-УПА, які останнім часом стали з'являтися у вашій газеті. Іх подальше цікаво і — що найважливіше — об'єктивно.

Підбадьорений такою вашою позицією, я вирішив написати цього листа і привернути вашу увагу до ще однієї теми з нашої історії, яка дотепер, хоч як це дивно, продовжує замовчуватися. Маю на увазі деякі події часів другої світової війни.

Вперше я довідався про них у 1974 році. Тоді ми, львівські майстри, приїхали у село Горшківці Вінницької області (це біля Вапнярки), де споруджували пам'ятник поїм-ком-горшківцям, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни. На мармуровій стелі треба було викарбувати близько двох з половиною сотень прізвищ загинілих. І тут я довідався про вражальний факт: усі ці люди були мобілізовані до Радянської Армії після відступу в 1941 році, а через два тижні після мобілізації майже дві сотні з них уже загинули.

Як все те відбувалося — мені розповіли мешканці Горшківців Ананій Грєбний, який був у числі мобілізованих односельців, яким дивом живий.

Усіх мобілізованих, як розказував А. Грєбний, поділили на три групи — розподілено на переводи під Яссі, де їхраз проходила лінія фронту. Там їх, сільських хлопців, неуборудованих — рі і гвинтівку тримати їм тифулю (декому зробу так і не видали), погнали на добре укріплені німецькі позиції. Після тих «атак» і прийшло в українське село близько двох сотень похоронів.

Останнім часом прокотилася хвиля чергових ювілейних святкувань визволення мiст і сіл України від німецько-фашистських загартників.

Усе це добре, але не треба забувати і такє: різні ювілеї для того й придумали, щоб з такої нагоди мати змогу загалити і проаналізувати. Тому варто було б з півстольоті віддалі тверезо подивитися на ті трагічні події.

На жаль, Україна, зазвичай, не мала свого Василя Бикова. Проте могли б ті кореспонденти, котрі висвітлюють святавання червоної відріпці, підійти до ветерана і відповісти, щиро поговорити з ним.

Історія ХХ століття дала нам, українцям — беззграждному народові — ще один страшний урок. Пора нам піти уроки нарішні засвоїти. А тому не треба обманювати себе й інших, а слід говорити по війну правду. Проте, якщо вона для нас була і чим за перемоги нам фашизмом заплачено.

На підході нольовий — 55-річчя Перемоги, який на Україні мають намір святкувати з великим розмахом. І сподіваюсь, що в колективі «Голосу України» працюють мислячі, патріотично налаштовані люди і до цієї річниці вони підготують серйозні публікації.

Це можна зробити, поки живі свідки тих подій. Люди вже нам ятують! З повагою, Роман ГРИБУС.

Фото Богдана МАСЛЯНИКА.

Хроніка. Факти. Події

✓ Тбілісі

«Мандариново» війна

Сепаратистська влада Абхазії після проведення ніким не визнаних «президентських виборів» почала процес «самоочищення». У відставку відправлено «прем'єр-міністра Абхазії» і майже всіх «міністрів». Новим «прем'єром» став голова «Центральної виборчої комісії Абхазії» В'ячеслав Пугб. Ці події вважають результатом кланової боротьби. Останнім часом ця боротьба особливо загострилася через переорієнтацію доходів від горючого та цигрувального бізнесу. Після того, як Росія заблокувала чеченську ділянку російсько-грузинського кордону і відпочаток військових абхазців ділянку цього кордону (порушенням рішення СНД), сепаратисти отримали велику можливість легально вивозити пітрус. Відпочаток із караванами в Абхазії стався кілька терористичних актів, один з яких — у будинку, де мешкають колишній і теперішній «прем'єр» республіки.

✓ Лондон

Хто перший зустріне 2000 рік

Яка частина світової перша зустріне 2000 рік? Від роз'яснень вказаної проблеми залежить багатомільйонний контраст, що його підкаже телекомпанія Бі-Бі-сі на трансляції в пряму ефірі останнього заходу Сонця 1999 року і появи першого променя нового — 2000 року. Було обрано тихоокеанський архіпелаг Кірібаті. Туди вже прибула знімальна група. Однак відомий британський журналіст Бред Робертс вважає, що вони попиляють... чучель у свій світ Сонця зустрітись... чучель. Проблема викликана тим, що Кірібаті 1995 року довів свій ліній часовий згодом у такий спосіб, що до неї було включено безлюдний острів Карайакі, який до того розташовувався на західній основній ділянці. Багато хто з учених підтримує думку Робертса, що цей невизначений «географічний маневр» Кірібаті спеціально зробив для того, щоб мати право першим зустріти 2000 рік. До речі, ораку після перенесення меж часової зони острів Карайакі, усе населення якого становить десяток дичавлячих кролів, було урочисто перейменовано на острів Йосифацкі.

✓ Грозний

Штурм «зачищення»

Росія завдала ударів по гірських районах у Чечні і стискує кількіс навалює місто. Грозний постійно обстрілюють з артилерії і важких мінометів. Командувач федералів на Північному Кавказі генерал Віктор Казинцев підтримує штурм Грозного не буде. Буда «зачищення».

✓ Вашингтон

Пильність передумів

У США побоюються можливої кампанії бомб, нацелених поштою. ФБР повідомляло про те, що найбільшій лямі до Америки з Німеччини може бути надіслано листи та пакети, які містять вибухові пристрої. Клінтон закликає американців до підвищеної обережності.

✓ Таллінн

Як гуляти, то гуляти

Естонська армія йде в колективну відпустку. За наказом командувача весь особовий склад збройних сил Естонії — близько 10 тис. чоловіків — відправлено на зимові канікули. Вони перебувають у додатковій тиждень відпустки. Щоб уникнути шкідливої демілітаризації, цього тижня відпочиває одна половина армії, наступного — друга.

✓ Фотофакт

Найвища людина у світі 29-річний Назар Амет Сомро з Пакистану. Його зріст — 236,2 см — зафіксовано в Книзі рекордів Гіннеса.

За повідомленнями кореспондентів «Г» та зарубіжних інформагентств. Фото АП.

Лет офф бест Так називають наших поліцейських у Косово

Як відомо, міліцейська служба і небезпечна, і важка. А ще вона, безперечно, невдачна і неадекватна. Середня міліцейська поліцейська у Косово одеситів не бачивши і значно скляніша.

Сором для країни світу надали Косово свої поліцейські сили. Серед 1800 міліцейських поліцейських — тридцять українців. Вони виконують у цій країні, зовсім невідомої їм, завдання. Вбивства, підпали, грабунки, бійки, стрілянина і викрадення людей — справа звичайна. Але найскладніші справи, що їх дуже рідко розкривають, — убивства на етнічному ґрунті.

Людей вочевидь не вистачає. Тому патрулювання набагато відбувається спільно із солдатами КFOR. За скромними підрахунками місії ООН у Приштині, поліцейських у Косово має бути близько 6 тисяч, але реальне розпорядження поліцейського контингенту до 4,5 тисяч. Значно ускладнює роботу поліцейських відсутність судової системи в цій країні, тому не вистачає перекладачів.

Українські поліцейські тут одні з кращих, тож вони на зустріч з групою журналістів з України направили оперативного відділу місії Гаррі Макферсона. Потім, натепер, побоюючись, щоб у наших поліцейських не розвинувся зрізкова хвороба, а присутній представник прес-офісу ООН із Росії не був би зрадником, пав Макферсон до нас: «Ми взагалі маємо тут найкращих поліцейських».

Потрапити на службу в Косово не так вже і просто. Для цього потрібно в Києві треба було скласти купу іспитів: англійську (не менш як 70% від знання носіїв), бовню підготовку (у тому числі і з англійської), знання рування автомобілем (на суперпроеційній рівні). Потім після проходження особливих підготовки в на-

чалючому центрі ООН у Приштині 30 кандидатів склали тести, і тільки п'ять з них було направлено в усі регіони країни.

На вміну від солдатів КFOR, поліцейських ООН не достачають безплатні якісні продукти харчування, і вони вимушені купувати їм в місцевих магазинах. Особлива ностальгія в українців за салом і свининою, яких тут просто немає. Але найбільше відчувається інформаційний голод: відсутність газети, телебачення, української радіостанції, практично неможливо спілкуватися. Про те, що відбувається в Україні, дізнаються із записанями. Щоправда, до другого туру президентських виборів наші посли в Мадрид і на СРЮ помотулися й українці змогли проголосувати: за вибори ділянки слугували вертоліти.

Жити поліцейським намагаються поруч — це їй йменніше й легше, бо за квартиру вони теж платять зі своїм

Командир українського контингенту полковник Владислав Фалько і слідчий із внутрішніх розслідувань Маргарита Чипилина

Наші одержують зарплату від ООН

так звані доводи, які між міліцейських становлять 75 доларів. Однак при цьому уряд ФРН доплачує своїм 150 марок на день, а американці дають за контракт у 91 тисячу на рік (до речі, у Штатах 24 тисячі доларів дуже приємний зарплатою для пенсіонера). Нашим уряд теж не забуває. Ми зберігаємо посади, знання і місцеві ораку. Як сумно пошував командир українського контингенту полковник міліції Владислав Фалько: «Серед нас немає жодного далака»...

Яна СТАДІЛЬНА.

Приштина—Київ.

Фото автора.

Замість УЗД у них був Григорій Распутін

Медицина, мабуть, єдина з наук, в якій фетишизм вважають себе всі. «У мене батька підвищили білірubin, він вживає оте йте, а що можна вживати?» — запитують усіх. Це що! У нас у кожній протистій сім'ї те-пухляра медицина єдиною.

І все ж таки важко переоцінити заслуги медицини й найменшої відкриття цього століття, які втручались у процес природного добору. За часів царя Григорія Распутіна не знав, що має наркотики, антибіотики, ретини, нарізати, УЗД. А знав, що було завжди.

Чорна смерть

Жодна з хвороб не вилася в історію так часто трагічних розділів, як чума. У XIV ст. ці 100 мільйон мешканців Європи та Азії померли 25 мільйонів. По смерті чуми від СНД, яка намагається робити щезнення на краю віспи й знавала поразки. У мизантропі століття спеціальна французька комісія з боротьби з чумою навіть дозволила лікарям робити дослід на засуджених до смерті. Причому ті, хто викладав, отримували помилування. Експерименти проводили на члених кімнат осіб, і лише один з них помер.

Чумою нашого століття назвали синдром набутого імунodefіcиту СНД. Це істотна хвороба, яка неюна забрав життя тисяч людей, боротьба саме з розпалі. Рукавичку у формі нових препаратів, які не дозволяють ВІД перетворитися на смертоносний СНД, уже кинуто чумі XX століття.

Клешина над головою

Напевно, немає у світі жодної родини, в якій близькі й далекі родичі не стали б жертвою ще страшнішої за СНД хвороби.

У 50-ті роки була теорія, що рак — вірусна захворювання. Цю теорію, наприклад, підтримав лікарка Клара Фонт. По смерті чоловіка від злоякісної пухлини жінка вирішила присвятити себе дослідженню проблем раку. Вона навісним намагалася заразити себе. Як наслідок: Фонті насліду врятували, але не від раку, а від дуже важкого зараження крові.

Вважають, що вчинив відвагу довести незаразність цієї хвороби. Проте медицина не може сказати з такою самою певністю, що рак не передається спадково. Не варто впасти у відчай. Уже тепер є ліки, які

уповільнюють зростання ракових пухлин. Але людом, звісно, потрібні одне-одніє, які не загинували злих старості, а уникли.

Суп із мікробів

У центрі корупції лежить та за хистили наші століття від туберкульозу, холери й тифу, один з найвідоміших лікарів — Макс Петтенкофер. 73-річний професор, аби підтвердити правильність теорії, яку він захищав, на очах у свідків вплив «супчик» з вібріонів холери. Лікар застерігав, що якщо перешити свій героїчний досвід лише на кілька років. 1901 року він застерігав від страху перел старечого немичу.

Вічна молодість

Попушка в сфері вибіраються у казках про молоділля яблука та користь купатися у квітлово-молоді. А якщо серйозно, то нині над проблемами старіння працюють тисячі наукових інститутів. Один з учених університету в Техасі Р. Сохал недавно заявив, що одна з причин старіння — відсутність кисню, який розщеплює клітини продуктів харчування. Він провів дослід на плодових мушках, і результат був приголомшливий: тридцять жити генетично змінених мушок збільшилися на третину. Але не плекатимемо передчасно всієї нації.

Хочете пережити вічний молодісний порі? Для нас ресепт медицини охорони здоров'я Талладу Деча Сукрара: відліж на день приймати душ, спити не більш як 6-8 годин, раз на рік ходити до лікарні, тричі на тиждень — зарядка, вживати нежирну їжу і запивати її 8 склянками води на день. Особливий компонент «ресепта»

Предваріційні роздуми

стітка мораль і добрі стосунки з родичами.

Медицина майбутнього

Зустрітись час істотно, щоб врятувати хворого, стало реально з останнім відкриттям медицини з тимчасового заморожування мозку пацієнта і заперення його у глибокий сон. Сьогодні хворі застрягають на охолоджених кроні людини до 14 градусів за Цельсієм. Проте є небезпека руйнування мозку. Ситуацію ускладнює те, що в останній відкриття, що ґрунтуються на секреті фактора на зомбі. Служачте культу Вуду з Гаїті стверджують, що можуть воскресити людей з мертвих. Вони використовують у своїх обрядах токсин, який може швидко блокувати клітини мозку, не руйнуючи їх. Професор анатомії Нью-Йоркського університету Джон Хартанг вважає, що вже через 5 років цей метод широко застосовуватимуть у медицині. А клітини занеженого в тонкі замороженого мамонтиєнта є надія клоунації доісторичну тварину. Генна інженерія, вважають фахівці, дасть змогу з'явити роки отримати тіло, що природа відкинула мільйони літ.

А чого варті тіла дослідів у сфері клоунації? Легендарна вдова Долма, що з'явилася після 1960 року з клітини, взятої з грудей дорослої вівці, вросли нинішнього року народилася трохи шкільно здоровий ягненок. А з клітини знаменитого в тонкі замороженого мамонтиєнта є надія клоунації доісторичну тварину. Генна інженерія, вважають фахівці, дасть змогу з'явити роки отримати тіло, що природа відкинула мільйони літ.

І добре було б, коли б дослідження медицини поширювалися й на процес смертності, який загрожує у рідко й поліцейським можуть видавати зуби без наркотику чи випити союдине від проносу.

Яна ОСАДЧА.

Особлива ностальгія за салом і свининою, яких у Косово немає

Астрологічний прогноз на 27 грудня — 2 січня

ОВЕН. Хороший настрій і натхнення — відмінні умови для справи, наполегливості для справляючої роботи. Справи з державними установами значно змінять ваше становище. Добре міняти роботу і починати самостійну діяльність.

ТЕЛЕЦЬ. Відмінний тиждень у фінансовому відношенні. Завдяки посередництву можна повернути свій борг або брати участь у спільному бізнесі. У будь-якому варіанті використайте все те, що можуть дати інші люди.

БЛИЗНЯТА. Важливі справи успішні за наявності пари і компаньйонів. Яким би не був ваш особистий стан, але цього тижня з'являться люди, з якими виникне взаємний інтерес і симпатія. Вони допоможуть вам якнайшвидше розв'язати проблеми в житті.

РАК. Можете скористатися допомогою своїх колег і керівництва краще, ніж будь-коли за останні місяці. Ви златі згадали чимало гострих кутів. У справах будувати позитивні й й відсі. У дивовижно краще мати посередників і підлеглих, ніж компаньйонів.

ЛЕВ. Ви будете на відстані і на відношенні. Можете заявити про себе і стати переможцем. Наприкінці року ви зможете отримати радість від особистих контактів, коханої людини і заняття для свого задоволення.

ДІВА. Ось хто кращий адміністратор новорічного застілля! Тому ви за власним бажанням викладете всі справи і поринете з головою в перелякати турботи і організаційні питання. Ви златі об'єднати з одним столом напружених людей і кожному потрібні належувати увагу.

ТЕРЕЗИ. Попереду вас чекають наслідки дій, присяги соромі, виграни, а також дуже різноманітні і представники оточення, якщо не закінчиться на якихось дивних і на роботі. Працювати краще, саме тепер ви наслідки своїй справі неможливі обертів.

СКОРПІОН. Можете поставити собі галуку і викласти, що певний етап завершено дуже вдало, незважаючи на деякі недовільні гроші і довге перебування в невідомості. Отримайте хороши відгуки про свою роботу. Ваші зусилля будуть досягти високої оцінки.

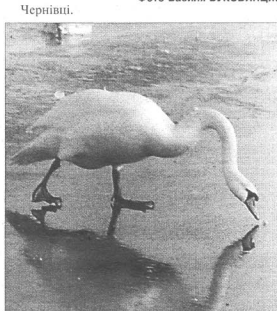
СТРЕЛЕЦЬ. Наприкінці року ви стаєте особисто учасником і медіумом стосовно всіх, хто вам привабливий. Мамовий привертете до себе увагу і стане найважливішою особою. Вам задритимуть і наслідуватимуть.

КОЗЕРІГ. Вам вийшло понастигти. Можете знайти те, що шукали, а затебне повернувшись. Це тиждень, коли варто стати друзями і приносити чимало користі. Можете з'явитися сповіст і тасмійний шаунальний. Незабарем чимом самі собі зробите пристойний подарунок.

ВОДОЛІЙ. Пожвинтаєте плоди тих справ, які почали цього року. Коло знайомих і друзів калівадимо розширяться і всі з'являться обернуться протом наступного року. Комфортно почуватимете себе, оскільки опинитеся в своїй стихії і на своєму полі діяльності.

РИБИ. Схоже, що тільки наприкінці року ви, нарешті, досягнете своєї мети, доб'єтеся потрібного вам ринку і отримате свої преміальні. Тільки після закінчення року відзначитися і з'являться потрібні люди.

Фото з конверта
По першому льоду.
Фото Василя БУКОВИЦЬКА.

Застереження

П'ять правил безпеки на новорічному святі

Не хочемо на свята накласти байдуже, але її завжди легше попередити, тому пропонуємо такі, будь ласка, до наших порад.

1. Встановлюйте лічильну на міну основу в місці, де вона не заважає вільному проходженню.

2. Не чіпайте вату, целюлоди та інші іграшки, що легко займаються, не запалюйте свічки, скористайтесь електричною гірлядою промислового виготовлення, підключеною до мережі істепельною розеткою із запобіжником.

3. Не влаштовуйте у приміщенні феєрверки, не запалюйте бенгальські вогні, магії, не користуйтеся хлопавками.

4. У приміщенні, де проводиться масове тування, варто встановити вогнегасники, а телефон має бути доступним для негайного зв'язку з пожежниками.

5. Керівникам підприємств, клубів, дитячих закладів, котрі влаштовують новорічні вечори, радимо заздалегідь повідомити про це пожежну охорону.

Ірина ГАЛЬЧЕНКО,
інструктор управління Добровільного пожежного товариства України.

Народний календар

Зимовий деньок, як комарів носок

25 грудня — Спиридона Сенецотора. З наступного дня люди намагалися вести спостереження за ринним циклом: кожні наступні дні відповідають подію чергового місяця. Тому протягом дванадцяти днів запам'ятовувати вийшли погодні, щоб визначити, який буде рік.

29 грудня — Томи, Ателя. Прийшов Тома — сиди влома.

30 грудня — Данила. Якщо на деревах ній — Різдво буде теплим.

Примітки грудня

- Синій починають зранку питати — вночі буде мороз, а ховається під дах — на курчовину.
- Пізно ввечері голосно співає хатні спірники — завтра буде тиждень, беззирний день і мороз поспішає.
- Чистий блакитний колір неба зимовий — ознака стійкої ясної погоди.
- Памороз — передвісник снігопаду.
- Дивенить у вухах — на відлигу.

Будьте здорові!

На грип — із цибулиною в зубах

Початок 2000 року, за прогнозами українських епідеміологів, обіцяє бути грипозним. До майбутньої епідемії рекомендується підготуватися заздалегідь. Відомо, що хворобу легше попередити, аніж лікувати. Єдиний спосіб уберезити від вірусу — вакцинація. А Міністерство охорони здоров'я України узагальнює заходи: безкоштовних щеплень не буде!

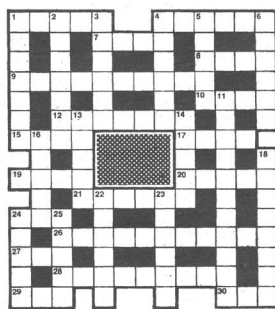
Наша фармацевтична промисловість не випускає протигрипозної вакцини і найбільш чинним навіряд чи зможе налагодити її виробництво. Населення щеплюють закордонними препаратами. Сьогодні в Україні офіційно зареєстровано три вакцини проти грипу: «Флюарікс», «Ваксигрип» та «Інфлювак». «Флюарікс», за словами наших лікарів, є з'ятом іншійшої антигрипозної вакцини. У спеціальних щепельових центрах, які відкрили по Україні в рамках програми щеплень «Ваше здоров'я» американський медичний центр, кожну бажачий може отримати свою дозу. Вартість одного щеплення «Флюаріксом» — 79 грн, для століції — 99 грн. Далеко не кожній українськом може дозволити собі такий усьоголік.

Втім, американська програма і не розрахована на всіх, а тільки на 100 тисяч громадян. Що ж робити решті? Діпльничі лікарі розводять руками і радять їсти цибулю та часник. Вони зі свого саблогового обов'язку щопня контактують з грипозними хворими, але самі не мають фінансової можливості уберезнити себе од вірусу. Міністерство охорони здоров'я і раде б допомогти і своїм працівникам, і народу, та немає чини. У 1998 році медичне міністерство, хоч і з запізненням, але отримало від Кабінету Міністрів один мільйон гривень на протигрипозну боротьбу. Тоді грипу на повну силу лютували у країні, а медичні кадри результати отриманого тендеру на закупівлю протигрипозної вакцини. У цьому році міністерство ще відправило в Кабінет 3,8 млн. грн. на профілактичні заходи. Випрося наступне, а грошей на безкоштовну вакцину щепельним груп ризику нема і, схоже, не буде. Отже, ризикують хто як може, любі сприймаються. Ікте побільше цибули. Дивні, грип звикається непереможному запану і не захоче мати з вами справу.

Ольга ВАУЛІНА.

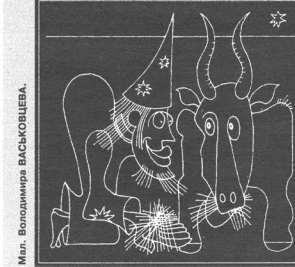
Кросворд

По горизонталі: 1. Польське місто фестивалю естрадної пісні. 4. Пісенне дерево в Україні. 7. Море-озеро в Азії. 8. Музичний три для трьох голосів. 9. Історичний роман Ліви Костенко. 10. Видобуток з дерева черевик. 12. Дітя королевської резиденція в Англії. 15. Різнорідна хателюдня, напівпорогочний каміни. 17. Стан людини перед припадком істерії. 19. Одна із назв православного монаха. 20. Персонаж оповідання С. Васильченка «Мужиківка архимедита». 21. Чепування голосних у складі однієї морфемі. 24. Відомий у минулому автор, один з організаторів театру імені І. Франка. 26. Збірник церковних творів. 27. Крылаті комашка-роботини. 28. Чорний або червоний птах, який живе коло води. 29. Офісний який чини у январі. 30. Татарське злілля. По вертикалі: 1. Колішнє поселення на вільних землях. 2. Християнське свято. 3. Англійський фізик, який одержав титул барона Кельвіна. 4. Український боксер. 5. Свещенна квітка в Індії. 6. Відомий український хірург і вчений. 11. Прийоми вирощування сільськогосподарських культур. 13. Батьківщина Олісея. 14. Столиця Марокко. 16. Піха, зарозумілість. 18. Старовинні рес. 22. Острів у Вест-Індії. 23. Місто в Південно-африканській Республіці. 24. В'ялена на сонці риба у народів Східного Сибіру. 25. Місто на річці Абакан.

Відповіді до кросворда, надрукованого 11 грудня

- По горизонталі: 1. Глібов. 4. Астрей. 7. Корал. 10. Канна. 12. Імбир. 14. Абама. 17. Шеол. 18. Музи. 19. Шверор. 20. Орнат. 23. Уай. 24. Одрф. 25. Комаров. 29. Собор. 31. Рабле. 33. Делал. 34. Талант. 35. Акимов.
- По вертикалі: 1. Гаркуша. 2. «Іван». 3. Оскал. 5. Селім. 6. Ромб. 7. Адерн. 8. Граб. 11. Нальвайко. 13. Мамонтова. 15. Агрозм. 16. Авток. 21. Курсант. 22. Сфремов. 26. Орден. 27. «Аїда». 28. Орлик. 30. Бакол. 32. Бром.

Мал. Володимир ВАСЬКОВИЧЕВ.

Редактор номера Олександр БІЛИК.
Перший заступник головного редактора Анатолій ГРОЛОВ.
Редактори: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДІЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не заванди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописи не повертаються.
- Істнування з читачам — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання —
КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі 4 поведінка)
українською і російською мовами. Віднос. 60955.
Загальний тираж 236494.

Комп'ютерний друку видництва «Преса України».
03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зав. 0311241.
1 2 3 4 5 6 7 8 9

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України:
252019, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5
Адреса редакції:
03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для дошок — 441-88-23;
телефакс — 224-72-54;
відділ реклами — 441-86-50, 441-89-34;
441-89-44;
телефакс — 441-89-62.
E-mail: sekret@golos.rel.com